Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 273
van **BRECHT WARNEZ**
datum: 4 januari 2021

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Opleidingscheques - Impact coronacrisis

De hervormde opleidingsincentives zijn op 1 september 2019 van start gegaan. Deze incentives bieden ondersteuning voor wie een opleiding wil volgen.

Eén van die incentives zijn de opleidingscheques. Daarbij betaalt de opleidingsvolger de ene helft zelf en de andere helft wordt betaald door de Vlaamse overheid. Er zijn wel bepaalde voorwaarden aan verbonden.

1. Hoeveel opleidingscheques werden afgenomen de afgelopen jaren (2018 tot en met 2020)?

   Graag een overzicht per jaar, per provincie, per leeftijdscategorie en onderverdeeld in laag-, midden- of hooggeschoold.

2. Ziet de minister een verschuiving van het aantal opleidingscheques dat aangevraagd wordt? Heeft de coronacrisis daar een impact op gehad? Zo ja, graag een cijfermatig overzicht ervan per maand.

3. Kan de minister een overzicht geven van het aantal personen dat opleidingscheques gebruikt om zich om te scholen naar een knelpuntberoep de afgelopen jaren (2018-2020)? Worden die cijfers beïnvloed door de coronacrisis?

   Graag een overzicht per jaar, per leeftijdscategorie, per soort knelpuntberoep en onderverdeeld in laag-, midden- of hooggeschoold.

4. Hoe evalueert de minister het gebruik van deze incentive? Zal de minister die extra gaan promoten in het kader van levenslang leren en hoe zal dat gebeuren? Zal de minister bijsturen na de eventuele corona-effecten?

   Graag een plan van aanpak, inclusief timing en budget.

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 273 van 4 januari 2021
van **BRECHT WARNEZ**

Voorafgaandelijke opmerkingen:

- Voor maatregelen die gelinkt zijn aan onderwijs en vorming wordt gerapporteerd per schooljaar en niet per kalenderjaar. Dit is het geval voor opleidingscheques. Onder schooljaar wordt de periode van 1 september tot 31 augustus verstaan.

- De gerapporteerde cijfers voor schooljaar 2020 – 2021 hebben betrekking op de periode 01/09/2020 tem 31/12/2020 en zijn afkomstig van het Departement Werk en Sociale Economie, dat sinds 01/9/20 instaat voor de uitgifte van de opleidingscheques. Voor 01/09/2020 werden de opleidingscheques beheerd door VDAB, en zijn de gegevens van hen afkomstig. De regelgeving werd hervormd en de werkprocessen zijn bij overdracht gewijzigd. Dit beïnvloedt de rapportering en maakt vergelijking over schooljaren heen moeilijk.

- Momenteel beschikt het Departement Werk en Sociale Economie niet over alle gevraagde gegevens met betrekking tot de profielkenmerken van de betrokken werknemers. De nodige inspanningen worden geleverd om op korte termijn alle informatie aan te kunnen bieden.

1.

Aantal uitgegeven opleidingscheques per schooljaar

Schooljaar	Aantal
2018-2019	22.654
2019-2020	18.156
2020-2021 (YTD)	6.088

Opdeling per provincie

Schooljaar	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Vlaams Brabant	Brussels gewest	andere	Totaal
2018-2019	5.601	3.781	5.742	5.039	2.297	194	-	22.654
2019-2020	4.238	3.186	4.758	4.148	1.667	157	2	18.156
2020-2021 (YTD)	1.389	1.052	1.448	1.319	548	54	278	6.088

Opdeling per leeftijdscategorie

Schooljaar	-25 jaar	25-54 jaar	55 jaar en ouder	onbekend	Totaal
2018-2019	1.761	17.950	2.943	-	22.654

2019-2020	1.391	14.490	2.275	-	18.156
2020-2021 (YTD)	483	4.832	613	160	6.088

Aantal uitgegeven opleidingscheques per scholingsgraad

Schooljaar	**Hooggeschoold**		**Middengeschoold**		**Kortgeschoold**		**Totaal**
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	
2018-2019	2.046	9%	15.324	68%	5.284	23%	22.654
2019-2020	1.892	10%	12.288	68%	3.976	22%	18.156
2020-2021 (YTD)	369	6%	4.726	78%	993	16%	6.088

2. Er zijn twee piekmomenten te detecteren in de aanvragen van opleidingscheques, (1) bij de start van het schooljaar, (2) hoewel in mindere mate, bij de start van het tweede semester in januari. De coronacrisis is gestart in maart 2020. Dat betekent dat de eerste impact op het inschrijvingsgedrag van werknemers te zien is aan het begin van schooljaar 2020-2021.

   Onderstaande tabel vergelijkt het aantal uitgegeven cheques in de periode augustus tot en met december 2019 met de periode augustus tot en met december 2020. De daling bedraagt 19,1%.

	Aantal uitgegeven cheques
Periode 08/19 tem 12/19	11.456
Periode 08/20 tem 12/20	9.268

   Zoals ook blijkt uit andere gerapporteerde cijfers, daalt het aantal inschrijvingen voor opleidingen naar aanleiding van de coronacrisis (zie o.a. het antwoord op schriftelijke vraag nr. 854 (2019-2020) van de Vlaamse volksvertegenwoordiger aan minister Weyts). De opleidingscheques zijn daarmee verbonden, en dalen dus ook. In het VESOC-akkoord Alle Hens aan Dek wordt daarom veel aandacht gegeven aan initiatieven voor versterking van opleidingsdeelname en leercultuur.

   Daarnaast wordt sinds 01/09/2020 ook strikter toegezien op het gebruik van opleidingscheques door hooggeschoolde werknemers, die enkel gebruik kunnen maken van opleidingscheques voor een loopbaangerichte opleiding (i.e. een opleiding die noodzakelijk is voor de uitvoering van een persoonlijk ontwikkelplan opgemaakt als resultaat van loopbaanbegeleiding). Sinds 01/09/2020 wordt het inschrijvingsattest van de betrokken werknemer vergeleken met het persoonlijk ontwikkelplan. Hierdoor worden een groter aandeel aanvragen van hooggeschoolden geweigerd, omdat ze niet aan de voorwaarde voldoen.

3. Deze gegevens zijn niet voorhanden.

4. De Centra voor Volwassenenonderwijs, het Hoger onderwijs en de Syntra vzw's zijn de grootste afnemers van opleidingscheques. Ongeveer 75% van de opleidingscheques gaat naar een instelling van deze categorieën.

   In de loop van 2021 zal geanalyseerd worden of de daling in het gebruik van opleidingscheques veroorzaakt wordt door de daling van het aantal inschrijvingen (zie ook antwoord op deelvraag 2). Als dat niet het geval is, dan moet er gewerkt

worden aan de bekendheid van deze maatregel bij de opleidingsverstrekkers en het grote publiek.

Sowieso is het de bedoeling om leergoesting en opleidingsdeelname te stimuleren bij de Vlaamse werknemers, zoals ook geconcretiseerd in het VESOC-akkoord Alle Hens aan Dek dd. 14/12/2020 (zie luik 'Opleiding en levenslang leren effectief realiseren'). Met dat doel werd ook het Partnerschap Levenslang Leren opgericht, rond de achterliggende conceptnota De Lerende Samenleving (zie Mededeling Vlaamse Regering dd. 12/06/2020). Dit Partnerschap zal tegen juni 2021 een actieplan opstellen met concrete initiatieven.

Het is zinvoller om daarop in te zetten dan op promotie van een aparte maatregel, die inspeelt op de kostprijs van de opleiding. In de Vlaamse context wordt het inschrijvingsgeld of de opleidingskost niet beschouwd als voornaamste drempel voor opleidingsdeelname (zie Monitoringsrapport Opleidingsdeelname en de Opleidingsinspanningen van Werkgevers in Vlaanderen, Departement Werk en Sociale Economie, juni 2020 - link: https://www.vlaanderen.be/publicaties/monitoringsrapport-opleidingsdeelname-en-de-opleidingsinspanningen-van-werkgevers-in-vlaanderen-2020).